

Sergej Prokofjev : “Co od nás očekává Archanděl Michael?”

11. 5. 1996

Vážení přítomní, milí přátelé,

mám radost, že mohu tady v Praze hovořit. Začneme vzpomínkou na vývoj antroposofického hnutí /dále: a. h./ na počátku tohoto století. Prostřednictvím Rudolfa Steinera se rozvíjela Antroposofická společnost /dále: AS/ ve t ř e c h sedmiletích

- 1. I. od r. 1902 se stal R. S. vedoucím sekretářem - do r. 1910. V tomto sedmiletí založil R. S. moderní duchovní vědu. Duch. věda se nám jeho prostřednictvím zjevuje v jeho přednáškách a přednáškových cyklech jako k r á s n á myšlenková stavba. Ve formě lidské myšlenky se před námi objevuje a toto můžeme i dnes myslet a tím poznat, jak jeho duch působí. Když se vžijeme do těchto myšlenek, nepotřebujeme zvláštní důkazy, stojí ve vzájemném poměru a potvrzují pravdu samy sebou. Vzájemnými vztahy se navzájem společně nesou. Všechny myšlenky a vše, co o tomto sedmiletí R. S. napsal, ústí do jeho knihy “Tajná věda v nárysu”, která byla zveřejněná v r. 1910 a R. S. o tom řekl, že představuje náčrt antroposofie jako celku. Ale toto vše je jen vnější charakteristikou tohoto období. Hlouběji do toho můžeme proniknout v této době: R. S. mohl, jako velký křesťanský zasvěcenec 20. století, pozvednout své duchovní vědomí do těchto světů, kde zrají světové myšlenky a tyto světové myšlenky hierarchií mohl proměnit v lidské myšlenky, jak je známe v antroposofii.**
- 2. II. sedmiletí má jiný charakter. Začíná mysterijními dramaty. A v těchto dramatech máme v obrazném podání imaginativním ty myšlenky, které známe z knihy R. S. “Jak dosáhneme poznání vyšších světů”. Druhé sedmiletí má tedy obrazný charakter. R. S. napsal duchovní kalendáře. Jsou zde popsány velké imaginace, ve kterých žije duše v průběhu roku. V této době vytvořil e u r y t m i i (eurytmie představuje pohyby těla v imaginacích). Bylo vystavěno a založeno první Goetheanum v Dornachu a o Goetheanu R. S. řekl, že je to j e d i n á budova představující pravdivou imaginaci (malby, skleněná okna, lavice, sloupy, trámy, stěny). A během tohoto sedmiletí hovořil R. S. o zjevení Krista v é t e r i c k é podobě ze světa imaginace. A toto je také vnější charakteristika tohoto období. Chceme-li to pochopit hlouběji, třeba to formulovat jinak, abychom pozvedli své**

duchovní vědomí do sféry, kde žijí duchovní hierarchie ve světových imaginacích. Potom mohl R. S. tyto světové imaginace proměňovat do lidských imaginací, které najdeme ve všem, co během tohoto sedmiletí vytvořil.

3. III. sedmiletí má zas jiný charakter, dceřiná hnutí: medicína, pedagogika, léčebná pedagogika biologicko-dynamické zemědělství, hnutí za náboženskou obnovu neboli “Obec křesťanů” atd. Můžeme si položit otázku: z jaké síly vytvořil R. S. všechna tato hnutí? O této síle hovořil R. S. již ve své knize “Filosofie svobody”, kde říká, že nejvyšším určením člověka je z ducha se stát tvůrčí v ý m na zemi. A k tomu člověk potřebuje určitou kvalitu: musí vyvinout v sobě Lásku k duchu, Lásku v duchovno. Podíváme-li se na Waldorfskou pedagogiku, můžeme prožít, jak R. S. vytvořil pedagogiku? Vytvořil ji z té nejčistší Lásky k duchu, který působí tady na zemi. A z této lásky vytvořil i všechny ostatní praktické směry. Zde je něco, jako závěr R. S.: “V tomto duchu lásky vést praktická hnutí.” Toto je také vnější charakteristika tohoto období, tohoto třetího sedmiletí. Pro vnitřní a hlubší pochopení je třeba si uvědomit, že v této době mohl R. S. pozvednout své duchovní vědomí do nejvyšší sféry, kde duchovní hierarchie tvoří nové světy z duchovní Lásky. Potom mohl R. S. světovou Lásku proměňovat v lidskou Lásku, ze které vytvořil pedagogiku a ostatní duchovní směry.

Nyní tuto vnitřní stránku třetí sedmiletí shrňme: Připomeneme si slova R. S.: “Ve starých dobách jsme mohli všude na zemi nalézt chrámy mysterií. Později zmizely, protože lidstvo se muselo oddělit od duchovního světa, aby našlo své “já”. Ty nejdůležitější chrámy nebyly stavěny na zemi. Nejdůležitější chrámy byly stavěny vždy zasvěcenci v duchovním světě, který hraničí s naším pozemským světem.”

A když opravdově chápeme slova R. S., můžeme pochopit, co on sám vytvořil v duchovním světě: postavil duchovní chrám s d v ě m a kopulemi. Postavil chrám v duchovním světě, c h r á m - jehož kopule pozůstává ze světových lidských myšlenek, jehož sloupy, hlavice a stěny ze světových lidských imaginací a jeho základ ze světové lidské lásky.

A nyní dosahuje i AS dobu prožití třetí sedmiletí na zemi, svůj 21. rok. Víme, že je to důležitý rok v lidském životě. Je to rok, ve kterém může člověk uchopit své “Já” ve vší jeho obsáhlosti. Můžeme říci, že od 21. roku každý člověk má dosažené ve skutečnosti zrození duchovního “Já”.

Co lze popsat v chrámu se zrozením "Já"? Pro chrám je to jeho zasvěcení. J a k se to dělá na Zemi? Abychom mohli vysvětit kapli, třeba postavit oltář na její východní stěně. Ve starých dobách měl oltář formu chrámu, ale ve zmenšené podobě. A často býval oltářem zvláštní tvarovaný kámen, jako náhrobek křesťanů v katakombách. Poté, co byl oltář postaven, musel kněz přinést Světlo, Oheň. Potom do tohoto Ohně vyslovil zvláštní sakrální slova. Sakrální slova jsou slova, která navenek mají formu lidské řeči, ale svou s u b s t a n c í pochází z duchovního světa. Potom dochází k tomu nejdůležitějšímu: Ve Světle na oltáři, vyvolaný slovy, se mohl zjevit D u c h . A zjevením tohoto D u c h a byla katedrála zasvěcená.

Vrátíme-li se k a. h. na zemi, přijdeme po 21 letech k určité události, kterou pokládáme za nejdůležitější událost v a. h. v letech 1923 -1924, událost, která se odehrála ve formě Vánočního sjezdu dne 25. 12. 1923. Potom najdeme v kultovním jednání R. S. všechny znaky zasvěcení chrámu, které jsme si popsali. Jen to nebyl fyzický chrám, ale chrám duchovní. A z tohoto důvodu nebyl jeho základní kámen fyzický, ale éterický, avšak pozůstával ze skrytých stejných prvků jako samotný chrám. Substance tohoto kamene pozůstávaly ze světové lidské Lásky. Formu měl tento kámen ze světových lidských imaginací. Potom zapálil R. S. okolo kamene duchovní Světlo ze světových lidských myšlenek. A potom vyslovil R. S. do tohoto duchovního Světla s a k r á l n í S l o v a . Sakrální slova položení základního kamene navenek mají formu krásné německé řeči, ale ve skutečnosti jsou z j e v e n í m světového Slova samotného k světovému lidstvu.

Na to nejdůležitější, co se stalo, poukázal R. S. jen málo slovy: můžeme mít pocit, že to dění bylo pro něj tak posvátné, ale přesto nám tuto událost neskryl. Můžeme si přečíst tuto událost ze stenografického záznamu Vánočního sjezdu - a to je jeho poukaz na zjevení ducha. Lze si to představit obrazech: Duch se zjevuje ve výši kopule, jako Bílá holubice a pak se spouští dolů a zjevuje se v duchovním Světle, které R. S. zapálil okolo kamene Lásky. Bylo to pravé obnovení mysterií Svatého Grálu pro současnou dobu.

Co se událo p o Vánočním sjezdu?

R.S. začal obnovovat antroposofii z tohoto nového D u c h a :

1. cyklus antroposofie: původ tohoto cyklu najdeme v myšlenkách z knihy "Theosofie" R. Steinera, ale pozvednuté na vyšší stupeň. A také směrnice a Michaelovy dopisy, kde R. S. shrnuje celou antroposofii. A také přednášky, ve kterých poprvé téma k a r m

y pojal z nového ducha. Nebo založení 1. třídy Vysoké školy pro duchovní vědy. R. S. všechno to duchovní, co žilo v antroposofickém hnutí, přímo postavil do Světa Archanděla Michaela. A sám vždy hovořil po Vánočním sjezdu v tomto novém duchu. Nyní uplynulo 70 let po této události, co R. S. v průběhu tří sedmiletí vybudoval duchovní chrám a při Vánočním sjezdu ho posvětil.

2. Ptáme se sami sebe, co může tato událost znamenat pro nás? Jaké úkoly?

Dva úkoly:

1. nalézt tento duchovní chrám v duchovním světě
2. pomoci tomu, aby tento chrám mohl svou úlohu v historii lidstva splnit.

Jak chrám najít? Jen vnitřně. Co to znamená z esoterního hlediska najít duchovní chrám? Znamená to, že ve vlastní duši vystavíme mikrokosmický obraz tohoto chrámu. Není k tomu třeba zvláštních duchovních schopností. Třeba k tomu jen to, co jako antroposofové děláme každý den. Například: předpokládáme, že začínáme studovat přednáškový cyklus R.S. Když to děláme vážně a zodpovědně, že se studium stává pro nás prvním stupněm moderního zasvěcení (viz “Tajná věda v obrysech”), potom se vydáváme na cestu. A tato cesta nás vede od lidské myšlenky zpět k myšlenkám světovým, mezi kterými jsme v duchovním světě před zrozením žili. Když se vydáme tímto od světových myšlenek k lidským myšlenkám, tím stavíme ve své duši mikrokosmický obraz dvojité kopule chrámu, která pozůstává z lidských světových myšlenek.

Je to první stupeň studia, můžeme to i prohloubit, můžeme každou antroposofickou myšlenku proměnit v obraz. To znamená, že každý z nás se může stát vnitřním umělcem. Můžeme ve světové evoluci tento světový vývoj prožít jako velké, celý svět uchopující drama, jako umělecké dílo. Jako drama, ve kterém každý z nás je nejdůležitějším hráčem. Jako drama, ve kterém jsou spoluúčastny všechny hierarchie, všechny elementární bytosti všechny duše zemřelých, všechny síly a kde závěr tohoto dramatu záleží nebo spočívá na tom, zda každý z nás naplnil svou roli.

A tak lze zacházet s každou myšlenkou antroposofie a svými vnitřními silami ji proměnit v umělecký obraz. Když toto děláme, žijeme v duchovním světě i když nejsme jasnozřiví. A vydáváme se na cestu od lidských imaginací ke světovým imaginacím, mezi kterými jsme žili před zrozením v duchovním světě. A když tuto činnost vykonáváme ze

své svobodné vůle , stavíme ve své duši stěny chrámu z lidských světových imaginací.

Další krok ve studiu antroposofie:

Obsahy antroposofie můžeme spojit nejen se svým myšlením a cítěním, ale i c h t ě n í m a můžeme udělat objev: Prostřednictvím anthroposofie můžeme poznat, že člověk je ve skutečnosti d u c h a že všude okolo nás a to i v malých věcech, je všude činný duch. Když toto prožijeme, pak se cítíme ve svém nitru spříznění se vším okolo nás. Když toto prožijeme, nemůžeme jednat jinak - než v š e m i l o v a t .

Anthroposofie nás neodvádí od reálného světa, ale naopak, když uchopí naši vůli, učí nás vše milovat: hvězdy, hory, mraky.... ale i malé věci jako kamínek, květinu a především druhé lidi, protože tam, kde se setkávají dva lidé, zjevuje se jejich karma. V karmě působí nejvyšší duchovnost světa. Když spojíme anthroposofii se svou vůlí, potom se vydáváme na cestu, která nás vede od lidské lásky k lásce světové.

Z toho ve své duši můžeme vybudovat základ pro duchovní chrám z lidské světové lásky a když jsme tímto způsobem vybuodovali naši duši, tento obraz světového chrámu, zakusíme, že tento chrám je bohatý prostřednictvím zážitku. Je to otázka z hlubiny naší duše a to je otázka o podstatě Vánočního sjezdu. A potom, když si vezmeme knihu, kde je o tom psáno, budeme to číst novým pohledem. Uděláme d v a objevy:

1. poznáme, že R. S. nevytvořil základní kámen ve fyzickém světě, ale v duchovním, to znamená, že jej stvořil na druhé straně prostoru a času
2. dnes po 70 letech i pro budoucnost je otázka základního kamene stále tak reálná jako před 70 lety a pak najdeme slova, že: “každý člověk může, pokud chce, tento základní kámen do své duše usadit”. J a k ? Pouze duchovní činností, kterou člověk stále opakuje znovu a znovu a protože tento základní kámen sestává ze tří elementů, mohou to být t ř i základní činnosti:
  1. milovat stále ducha a z toho vytvářet substance základního kamene ve své duši
  2. neustále se pokoušet být z ducha tvořivý a touto tvůrčí silou dává člověk formu základnímu kameni ve své duši
  3. pokusit se neustále ve svém okolí chápat působení ducha v myšlenkách, protože v těchto myšlenkách může zapálit Světlo.

A pak může člověk toto Světlo ve své duši proniknout zvláštními sakrálními slovy a potom může prožít, že ta slova položení základního kamene pro něj budou znamenat ještě něco jiného: stále těmito slovy k němu promlouvá jeho vlastní duchovní bytost a duchovní svět. Pak se ta slova stanou částí jeho duše. Tato slova budou naplňovat jeho duši, jako stálý rozhovor jeho duše s duchovním světem a když se toto stane, může si být člověk jistý, že se v jeho duši zjeví d u c h, který ho vnitřně povede do velkého chrámu malých mysterií, nových mysterií. A nyní, když člověk bude stát v tomto chrámu, musí splnit svou druhou úlohu: naplnit úkol tohoto duchovního chrámu a to spočívá v tom, že tento chrám má dvojitou kopuli ze světových lidských myšlenek, stěny ze světových lidských imaginací a základ ze světové lidské Lásky. Je tam třikrát to gesto od světového k lidskému, tedy z vesmíru k člověku. A v tom spočívá úloha tohoto chrámu: stát se duchovní realitou na zemi mezi lidmi.

A přestože R. S. mohl sám tento duchovní chrám vystavět a při Vánočním sjezdu v r. 1923 ho zasvětit, nemohl ho přivést na zem, protože to je náš duchovní úkol. A k tomu netřeba zvláštních schopností, pouze něco, co jako členové AS stále opakovaně děláme, například: možná se mnozí rozpomenou na chvíli, kdy poprvé četli nějakou přednášku R. S. a po určité době našli místo, které nás hluboce oslovilo a přitom člověk prožíval pocit, že ten obsah zná, jen ho na chvíli zapomněl, jako když potkáváme starého přítele. Co po takovém zážitku obvykle člověk udělá? Může vyběhnout z pokoje na ulici a tu velikou radost sdělit prvnímu člověku, kterého potká. Toto je důležitá schopnost. R. S. ji nazývá “spirituální idealismus” a to je ta síla, která nás svádí dohromady.

Prostřednictvím této síly nechceme studovat anthroposofii každý sám, ale společně, protože kráčíme cestou od lidské myšlenky ke světové myšlence. Avšak v těchto světových myšlenkách jsme žili před zrozením s ostatními dušemi, které chceme tady na zemi najít a společně s nimi kráčet touto cestou a potom sneseme reálně na zem dvojitou kopuli, a to sestává z lidských světových myšlenek a stane se skutečnou realitou tady na zemi díky společné práci.

Lze jít však ve společné práci kousek dál. R. S. popsal takovou cestu v jednom dopise, kde psal “o obrazné přirozenosti člověka”. Zde popisuje, že když společně pracujeme, nemůžeme se soustředit jen na obsah, ale i na něco jiného, a to j a k žijí antroposofické obsahy v duších lidí, se kterými pracujeme. Jak se zjevuje jejich prostřednictvím duchovní svět sám. Člověk musí vyvinout novou schopnost, a to pokusit se ostatní lidi chápat jako posly obrazné bytosti duchovního světa. Je to dopis z r. 1924 pro členy a v r. 1923

popsal R. S. ten samý proces jako “probuzení na druhém člověku”. Když se člověk pokouší z kritických myšlenek probudit, z prožívání myšlenek druhého člověka jako duchovních imaginací. Když se budeme snažit mít zájem o ostatní lidi, bude stále větší i náš zájem o ostatní skupiny. Ale své vědomí můžeme ještě víc rozšířit.

Přednáška R. S., kde popisuje karmu AS: lidé, kteří dnes přicházejí k anthroposofii, byli před svým narozením shromážděni v duchovní škole, kterou vedl Archanděl Michael ve vysoké Sluneční sféře. Je to sféra světové Všeobjímající Lásky, tzn. byli jsme tam všichni, jako bratři a sestry. A odtud jsme si přinesli ten společný úkol: vybudovat společenství sester a bratří na zemi ve věrnosti Michaelovi a založit tu nové společenství Michaelské na zemi, pro bratry a sestry. A můžeme prožít, že všichni anthroposofové at' pracují kdekoli na světě jsou naši bratři a sestry. At' je to v Čechách, Holandsku, Německu nebo v Americe - všichni byli společně s námi ve sluneční sféře Všeobjímající Lásky Michaelovy.

Potom také pochopíme, že jako antroposofové máme tuto společnou práci naplnit zde na zemi. Neděláme ji pro sebe pouze, ale pro všechny lidi na světě a pro budoucnost lidstva. A tím dosáhneme zvláštní věc na Zemi. Když společně studujeme, vnášíme na zem novou kopuli společného chrámu.

Když se pokusíme na druhém stupni všechny lidi prožívat ve své imaginaci, pak jdeme společně od lidské imaginace k světové imaginaci. A tím snášíme stěny duchovního chrámu sem na Zem a když vyvineme vědomí, že všichni jsme bratři a sestry v Michaelské Lásce, máme úkol vůči lidstvu. Pak přinášíme touto společnou prací na zem základní mysterium: to znamená z duchovního hlediska: když ve skupině stavíme kopule duchovního chrámu, děje se to, když společně kráčíme od světové myšlenky k lidské myšlence. Které jsou to bytosti? Jsou to Andělé a to znamená, že touto činností stoupáme do říše Andělů a učíme se vědomě s nimi spolupracovat. A když se pokoušíme prožívat ostatní lidi jako imaginaci od lidské myšlenky, od lidské imaginaci k imaginaci světové, tím budujeme stěny nového chrámu prací na zemi a tím děláme svou práci na zemi zjevnou pro Archanděly. Jde tu o Archandělskou bytost, která vede národ, ve kterém pracujeme. Nyní chápeme, proč získáváme zájem o ostatní skupiny, které patří ke stejnému národu, ke stejným dějinám. Všechny skupiny, které společně pracují v národě, mají se stát vědomým nástrojem Archanděla národa. Na třetím stupni prožíváme všechny lidi jako své bratry a sestry a naplňujeme svůj úkol ve službě lidstvu. Pak se naše práce stává vědomou pro třetí hierarchii, pro hierarchii

Archeů, duchů Času. Jejich vůdčím duchem je dnes Archanděl Michael.

Pouze ta duchovní práce může být zřetelná pro Michaela, která je vykonávaná nezištně pro lidstvo, protože Michael vede celé lidstvo.

S h r n u t í :

Pochopíme jakou duchovní strukturu R. S. dal Anthroposofické společnosti při Vánočním sjezdu a jak začal svou duchovní činnost. Na začátku století cestoval a zakládal malé duchovní skupiny a pracovali tak, že jejich práce mohla být zjevná pro Anděly - od lidské myšlenky ke světové myšlence.

Společnosti mají důležitý esoterní úkol. Jsou povolány sloužit tomu kterému duchu národa, aby tento Archanděl v tomto národě mohl naplnit svůj úkol a k tomu potřebuje lidi, kteří berou jeho existenci vážně.

Potom R. S. všechny tyto skupiny pozval na Vánoční sjezd do Dornachu a tam založil Všeobecnou anthroposofickou společnost v tom smyslu, že chce být místem pro to všeobecně čistě lidské, pro lidstvo před tváří Michaela. Průkopnická skupina se chce stát vědomou skupinou pro uskutečnění lidstva. Zde na zemi žijeme v době svobody a proto nám to mohl dát R. S. pouze jako m o ž n o s t tady na zemi svou společnou práci vybudovat tento chrám n o v ý c h m y s t e r i í . Chrám, ve kterém můžeme vědomě spolupracovat s Anděly, Archanděly i Archey a s pokročilým Archandělem Michaellem. Z duchovní vědy víme, že bytosti t ř e t í hierarchie zastupují ve světové evoluci i m p u l z y SVATÉHO DUCHA.

Tím, když se naučíme v chrámě vědomě spolupracovat s těmito duchy, učíme se vědomě spolupracovat s Duchem svatým. Pak přijde na Zem obnovený S v a t o d u š n í z á z r a k.

To nám dal R. S. jako možnost a na každém z nás záleží, zda chceme tuto možnost proměnit ve skutečnost. A když ano, potom chceme to, co Archanděl Michael od nás, jako od svých žáků očekává.